

Folkhälsomyndigheten

Hur går diskussionerna om nya forskningsstudier i Sverige?

Charlotta Edlund/Malin Grape

Enheten för Antibiotika och vårdhygien

Pågående initiativ

- Vetenskapsrådet: Klinisk behandlingsforskning
- Vetenskapsrådet: Nationellt forskningsprogram om antibiotikaresistens
- Folkhälsomyndighetens kliniska studier inom RU
Utvärdera befintliga antibiotika

Klinisk behandlingsforskning

Vetenskapsrådets ämnesområde Klinisk behandlingsforskning, inrättades av regeringen 2014

- I samarbete med sjukvårdens huvudmän. Samråd med VINNOVA
- 2016 disponerade VR 75 miljoner för programmet
- Sjukvårdens huvudmän bidrar med motsvarande bidragssumma

Klinisk behandlingsforskning

- **Syftet är att**

- ge stöd till större kliniska studier som är motiverade av hälso- och sjukvårdens behov och som förväntas leda till stor patient- och samhällsnytta inom en relativt kort tidsperiod
- optimera befintliga behandlingsrutiner, läkemedel och medicinsk teknik eller att utveckla och utvärdera nya sådana

- **Områden som kan inkluderas är bland annat**

- prevention, diagnostik, behandling, uppföljning, implementering, omvårdnad och rehabilitering

- **Regional eller nationell samverkan ett krav**

Klinisk behandlingsforskning

- **Kommittén för klinisk behandlingsforskning**

- ska efter nationell prioritering ge stöd åt stora kliniska studier av hög vetenskaplig kvalitet. Motiverade utifrån behov och patientnytta
- 13 ledamöter. Ordföranden och sex andra ledamöter är utsedda av regeringen – övriga sex är utsedda av landstingen

- **Rådgivande grupp**

- representanter från myndigheter, patientföreningar, Statens medicinska etiska råd, SwedenBIO och Swedish Medtech
- ska säkerställa brett omvärldsperspektiv och förankring i det omgivande samhället

Nationellt forskningsprogram om antibiotikaresistens

I forskningspolitiska propositionen våren 2017

- **VR ska inrätta ett tioårigt nationellt forskningsprogram om antibiotikaresistens**
  - syftet att främja forskning om ny antibiotika och öka kunskapen om hur antibiotikaresistens kan motverkas
  - *One Health* perspektiv och verksamhetsnära forskning
  - t ex forskning om ny antibiotika, diagnostiska metoder och VRI
- **En ökning av VRs anslag**
  - årliga anslagsnivån för forskning om antibiotikaresistens och infektionssjukdomar når 100 miljoner kronor 2020

Nationellt forskningsprogram om antibiotikaresistens

- **Strategisk forskningsagenda och utlysningar**
  - ta fram en strategisk forskningsagenda
  - utlysningar planeras 2018
- **Programkommitté**
  - representanter från Formas, Forte, Vinnova, Sida, FOHM, SoS, SVA samt RISE
  - kommittén ger råd om utformning, genomförande och uppdatering av den strategiska forskningsagendan
- **Referensgrupper**
  - forskare, patientgrupper, industrirepresentanter
- **Hearings**
  - med utgångspunkt utifrån JPIAMRs forskningagenda

Folkhälsomyndighetens regeringsuppdrag (2014-2018)

Utvärdera befintliga antibiotika ur nya vinklar

- Kan ytterligare effekt erhållas ur dessa?
- Bevara möjligheten till effektiv behandling med antibiotika

slutredovisas 2018-05-31

Öppen behovsinventering

- > 600 kliniker, forskare och experter tog del av en webbaserad behovsinventering
- Ca180 förslag på kunskapsluckor/studier/projekt
- Förslagen sammanställdes och prioriterades i samråd med nationella experter november 2014
- Ny behovsinventering planeras 2018-19

Prioriteringsprocess

- **Referensgrupp med 15 oberoende nationella experter**
  - prioriterade bland de inkomna förslagen enligt framtagna kriterier
- **Särskilt beaktades:**
  - potential att direkt eller indirekt påverka klinisk praxis
  - vilken skillnad i klinisk effekt kan vi acceptera?
  - tidsaspekten
  - storleken på "ekologisk vinst"

Prioriterade kliniska projekt efter behovsinventering 2014

Folkhälsomyndighetens RU Utvärdera befintliga antibiotika

	Kunskapslucka/ RCT studie	Inom RU	Genomförbarhet
1	Pyelonefrit, temocillin vs cefotaxim	Ja	3
2	Faryngotonsillit: Fyrdos i 5 dagar vs 1 g x 3 i 10 dagar	Ja	3
3	Alternativ till profylax vid TRUL. Ciprofloxacin vs fosfomycin vs pivmecillinam?	Ja	2-3
4	Hiprex vs (nitrofurantoin?) vs placebo	Ja	2-3
5	Ospecifika symtom hos äldre på särskilt boende	Ja	2-3
6	Vankomycindosering vid sternuminfektioner orsakad av KNS	Ja	2-3
7	Febril UVI; ESBL nedtrappning med ertapenem vs fosfomycin vs pivmecillinam	Ja	2-3
8	Hud- mjukdelsinfektion UNS Antibiotika vs placebo?	Ja	2

Kliniska studier inom Folkhälso- myndighetens regeringsuppdrag

- **Streptokocktonsillit**

Fem dygns (800 mg x 4) jämfört med 10 dygns (1 g x 3) behandling med PcV vid streptokockorsakad faryngotonsillit

Styrgrupp: Sigvard Mölsted, Katarina Hedin, Pär-Daniel Sundvall, Christian Giske, Christer Norman, Gunilla Skoog, Charlotta Edlund

- **Febril urinvägsinfektion**

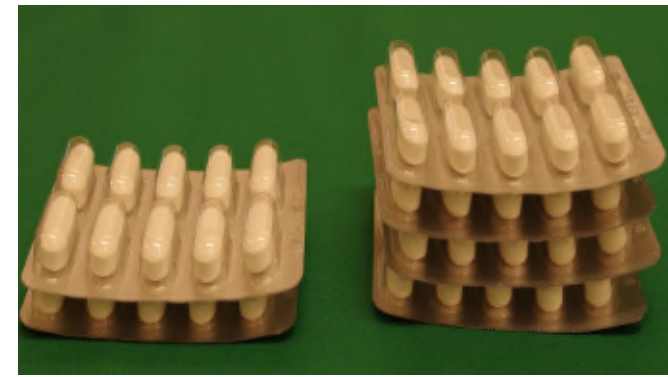
Påverkan på tarmens mikrobiota av temocillin (2 g x 3) jämfört med cefotaxim (1-2 g x 3) vid febril UVI, effekt och säkerhet

Styrgrupp: Håkan Hanberger, Christian Giske, Anders Ternhag, Gunilla Skoog, Charlotta Edlund

Tonsillit – PcV 5 vs. 10 dagar

Studiedesign

Randomiserad multicenterstudie med non-inferiority design, 17 vårdcentraler i Skåne, VG och Kronoberg

Primär effektvariabel

Klinisk utläkning 5-7 dagar efter avslutad behandling

Substudie

Ekologiska störningar i tarmens mikrobiota

Långsiktigt mål

Att undvika onödig antibiotikaexponering

Lägesrapport

Samtliga 432 patienter inkluderade,
30 patienter inkluderade till ekostudien

Resultat^{Sid} förväntas redovisas hösten 2018

Påverkan på tarmens mikrobiota vid temocillin vs. cefotaxim vid febril UVI

Studiedesign

Randomiserad multicenterstudie, 13 infektionskliniker

Primär effektvariabel

Ekologiska störningar i tarmens mikrobiota

Långsiktigt mål

minska cefalosporin- och på sikt karbapenemanvändningen samt få ett "smalt" antibiotika med effekt mot ESBL

Lägesrapport

86 inkluderade patienter

SKYDDA ANTIBIOTIKAN

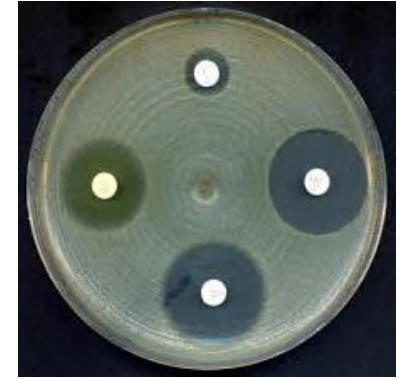

Folkhälsomyndigheten

Ekologisk substudie PcV – påverkan på tarmens mikrobiota

Syfte:

Att studera om PcV-behandling orsakar störningar i tarmens normala mikrobiota

Varför?

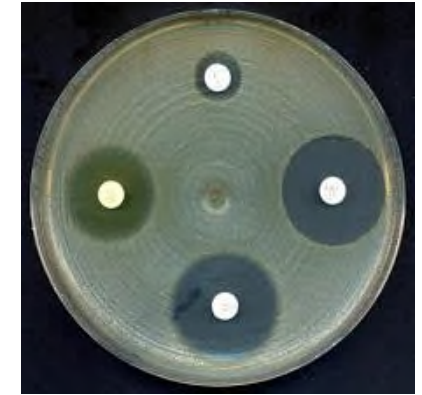
Fenoximetylpenicillin anses vara "bra", men välgjorda studier saknas

Vad?

betalaktam resistens
diversitet
C. difficile, svamp

Påverkan på tarmens mikrobiota temocillin vs. cefotaxim

Vi vill kunna svara på:

Föreligger skillnad mellan studieläkemedlen avseende (negativ) påverkan på tarmens mikrobiota?

Prov: vid baseline, efter sista dos, 7-10 dagar efter avslutad behandling.

- Kolonisering av *C. difficile*?
- Resistens hos enterobakterier mot cefalosporiner med utvidgat spektrum?
- Resistens mot temocillin?
- Sker det ett skift i arter?
- Sker överväxt av svamp i tarmen?
- Föreligger skillnad mellan och inom behandlingsgrupperna avseende antal arter, mängd och diversitet i det faecala mikrobiomet, analyserat med metagenomanalyser?